

Nakkilan kunta
kirjaamo@nakkila.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 12.8.2021

**Asia: Nakkilan kunnan Suutarinmäen alueen asemakaavaluonnos. Päivätty
22.6.2021**

Asemakaavan muutos koskee Suutarinmäen aluetta (Konimäki) Nakkilan kuntakeskuksen kaakkoispuolella. Suunnittelualueen laajuus on noin 17 hehtaaria. Kaavamutoksen tarkoituksena on mahdollistaa Suutarinmäen tasoristeyksen poistaminen, mikä on osa Väyläviraston Tampere-Pori rataosan parantamishanketta. Uudessa asemakaavassa osoitetaan tilavaraus tasoristeyksen korvaavalle Suutarinmäentien alikululle. Lisäksi Suutarinmäentien katualuetta levennetään Kuskitien ja rautatien välisellä alueella kevyen liikenteen väylän mahdollistamiseksi Suutarinmäentielle. Kaavaan sisältyy myös muita liikennejärjestelyitä. Suunnittelualue on ennestään rakennettua. Suutarinmäentien pohjoispuolinen alue on osa Villilän teollisuusaluetta ja Suutarinmäentien eteläpuolella on yksi asuinkortteli. Teollisuuskortteleissa on voimassa tuore Villilän yritysalueen asemakaava (tullut voimaan 13.3.2019). Asuinkorttelin asemakaava on vuodelta 1996.

Suutarinmäen asemakaavan muutosalue ei sijoitu mihinkään arvokkaaksi luokiteltuun kulttuuriympäristöön, mutta se rajautuu radan länsipuolella maakunnallisesti merkittävään Hormisto-Tattara-Leistilä-Masia -kulttuuriympäristöön ja siihen sisältyvään, niin ikään maakunnallisesti merkittävään Villilän kartanon kulttuuriympäristöön sekä maakunnallisesti arvokkaaseen Leistilänaukean maisema-alueeseen. Kaikki kolme aluetta on osoitettu sekä Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (ympäristöministeriö vahvistanut 1.7.2019) arvokkaina kulttuuriympäristöinä ja maisemallisesti tärkeänä alueena. Merkittävät kulttuuriympäristöt on huomioitu myös Nakkilan keskustaajaman osayleiskaavassa (tullut kokonaisuudessaan voimaan 5.10.2017), missä lisäksi on osoitettu yksi suojeltava kohde (Mattila).

Suunnittelualueeseen kuuluvalla osalla Konimäen aluetta on iäkästä asutusta ja tältä alueelta on Nakkilan keskustan osayleiskaavaa varten vuonna 2009 laaditussa rakennusinventoinnissa (FM Niina Uusi-Seppä) huomioitu viisi kiinteistöä, jotka kuitenkin yhtä lukuun ottamatta on arvotettu C-luokkaan (voidaan jättää suojelun ulkopuolelle) kohteiden vähäisen säilyneisyyden vuoksi. Tämän mukaisesti näitä

kohteita ei ole suojeltu osayleiskaavassa. Sen sijaan teollisuusrakennusten korttelissa 266 (TY-1) sijaitseva Mattilan kiinteistö on inventoinnissa arvotettu A-luokkaan ja suojeltu luokitukseen liittyvän suojelusuosituksen mukaisesti. Osayleiskaavan mukaisesti Mattilan asuinrakennus suojeltiin myös Villilän yritysalueen asemakaavassa kohdemerkinnällä sr-1.

Satakunnan Museon kannanotto

Satakunnan Museo ottaa tässä lausunnossa kantaa rakennetun kulttuuriympäristön osalta ensi sijassa voimassa olevassa ja varsin tuoreessa asemakaavassa suojellun Mattilan kiinteistön kysymykseen. Asia nousi esille jo loppuvuodesta 2020, kun Suutarinmäen tasoristeysjärjestelyjen suunnittelija otti yhteyttä museoon Mattilan asuinrakennuksen ongelmallisen sijainnin vuoksi. Museo teki tarkastuskäynnin paikalle 2.12.2020. Käynti osoitti kiinteistöllä tapahtuneen mittavan muutoksen vuoden 2009 rakennusinventoinnin jälkeen. Talon ulkorakennukset oli uudistettu tai osin korvattu uudisrakennuksilla ja asuinrakennus oli julkisivujensa osalta perusteellisesti uudistettu. Muutokset oli toteutettu alkuperäisistä poikkeavin materiaalein. Tarkastuskäynnin aikaan kiinteistön ympäristö oli hoitamaton ja asuinrakennus vaikutti asumattomalta (lausunnon lopussa valokuvia tarkastuskäynniltä). Toimenpiteet oli toteutettu kunnan rakennustarkastajan mukaan luvatta. Tarkastuskäynnin ja rakennustarkastajan kanssa käydyn keskustelun perusteella museo/Liisa Nummelin lähetti 2.12.2020 suunnittelupäällikkö Siru Koskelle/ Ramboll Oy sähköpostiviestin, jossa totesi Mattilan kiinteistön suojeluarvojen menetyksen. Edelleen museo katsoi, että suojelusta luopuminen tulisi ratkaista asemakaavan muutoksella.

Suutarinmäen asemakaavan muutosluonnoksessa Mattilan asuinrakennus on jätetty ilman suojelumerkintää tiealueelle. Satakunnan Museo ei vastusta suojelumerkinnän poistamista. Ratkaisua tulee kuitenkin perustella kaavaselostuksen vaikutusten arvioinnissa (s. 27) sekä asemakaavan kuvauksessa, luvussa 4. pihapiirin kulttuurihistoriallisten arvojen heikkenemisellä tämän lausunnon mukaisesti, eikä alikulkuratkaisun vaatimuksilla.

Koska suunnittelualue rajoittuu maisemallisesti merkittävään, avoimeen viljelymaisemaan, tulisi ainakin läntisimmän teollisuuskorttelin 266 (TY-1) liittymistä maisemaan pyrkiä pehmentämään esim. osoittamalla istutettava korttelinosa radan ja ko. korttelin väliin ja myös alueen muille reunoille, kuten Varsinais-Suomen ELY-keskus lausunnossaan toteaa. Myös kaavan vaikutusten arviointia kulttuuriympäristön ja maiseman osalta olisi hyvä täydentää.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Satakunnan Museolla ei ole huomautettavaa kaavaratkaisusta.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Liisa Nummelin

Arkeologi Leena Koivisto

iedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Päivi Valkama
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Daniel Nagy
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Mattilan Pihapiiri 2.12.2020. Harmaat ulkorakennuksia ja keltainen asuinrakennus. Kuvat Liisa Nummelin